

РЕШЕНИЕ

№ 3528

гр. София, 26.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 26.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **1109** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Р. Б. М., с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № 1040-21-38/20.01.2022г. на директора на ТП на НОИ - С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-11755-3 от 19.11.2021г.

С жалбата и в допълнително депозирана молба жалбоподателката иска отмяна на оспореното решение, без да излага конкретни аргументи, като желае да ѝ бъде изплатено парично обезщетение за безработица за съответните периоди.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ – С. град, чрез юрк. В., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Излага подробни съображения в депозирано писмено становище. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Със заявление № 104/4706/30.08.2021 г. жалбоподателката Р. Б. М. е поискала да ѝ бъде отпуснато парично обезщетение за безработица по чл. 54а КСО. На 08.09.2021 г. допълнително било приложено и заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга страна – членка на ЕС със С. U002 /по образец/и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, ал. 2 от Регламент (ЕО)№ 883/2004. В заявлението било посочено, че е необходимо да бъде достоверен осигурителен период във Великобритания от 17.06.2017 г. до 25.07.2021

г.

При преценка правото на ПОБ на жалбоподателката било установено, че то ще зависи от периода на осигурена заетост във Великобритания. С разпореждане № 214-00-11755-1 от 09.09.2021 г. на основание чл. 54г, ал. 4 КСО, е било спряно производството по отпускане на ПОБ с мотиви: „До потвърждаване на осигурителни периоди и доход по законодателството на Великобритания“.

Чрез национално приложение за електронен обмен на социално осигурителна информация /EESSI/ между държавите – членки на ЕС и ЕИП, ТП на НОИ С. град изпратило до компетентната институция във Великобритания С. U001CB / искане за осигурително досие – трансграничен работник/, както и приложените от жалбоподателката документи.

На 11.11.2021 г. чрез EESSI от компетентната институция на Великобритания е получен С. U017 осигурително досие – трансграничен работник/, в който е удостоверен период на осигурена заетост от 17.06.2017 г. до 25.07.2021 г.

С Разпореждане № 214-00-11755-3 от 19.11.2021г. е отказано отпускането на парично обезщетение за безработица на жалбоподателката. Срещу разпореждането е подадена жалба по административен ред, въз основа на която е постановено и процесното решение.

Решението е връчено на Р. Б. М. на 28.01.2022 г., видно от приложеното на л.12 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима - подадена е в срок, от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол акт.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б" КСО разпорежданията за отказ или неправилно определяне, изменение и прекратяване на обезщетенията за безработица се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната разпоредба и предвид представената Заповед № 1712/17.08.2015 г. /л.63/, оспореното решение е издадено от компетентен орган при спазване на изискуемата от закона писмена форма и на административнопроизводствените правила. От компетентен орган е издадено и потвърденото с решението разпореждане, с оглед т.14 от Заповед № 1015-21-79/16.03.2021 г. /л.62/. Решението и разпореждането са издадени в предписаната от закона форма, като при издаването им не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

За да откаже отпускане на ПОБ на жалбоподателката, длъжностното лице е приело, че същата няма български осигурителни периоди след прекратяване на осигуряването си във Великобритания, поради което не са налице основания за отпускане на исканото парично обезщетение по условията на българското законодателство. Прието е, че заявителката няма осигуряване по българското законодателство, не попада в обхвата на чл. 30 от Споразумението за оттегляне на Великобритания от ЕС, а липсва и основание за сумиране на осигурителни периоди за преценка на правото на ПОБ, съгласно чл. 32 от Споразумението, предвид липсата на осигуряване по българското законодателство.

Съгласно чл. 54а КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за

които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването. Според чл. 54а, ал. 2, т. 4 КСО за придобиване право на парично обезщетение се зачита и времето, зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

На 31 януари 2020 г., влиза в сила Споразумението за оттеглянето на О. кралство Великобритания и С. И. от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (Споразумение за оттеглянето), което е договорен преходен период до 31.12.2020 г. В Дял III от Част втора на споразумението се съдържат разпоредбите, регулиращи координацията на системите за социална сигурност.

В чл. 30 от Споразумението се определят лицата, спрямо които продължават да се прилагат всички правила за координация на системите за социална сигурност, съдържащи се в Регламент (ЕО) №883/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (Регламент (ЕО) № 883/2004) и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004 за координация на системите за социална сигурност (Регламент (ЕО) №987/2009). Сред лицата, за които продължават да се прилагат разпоредбите за координация на системите за социална сигурност, са гражданите на Съюза, спрямо които в края на преходния период се прилага законодателството на О. кралство; гражданите на Съюза, които пребивават в О. кралство и спрямо които в края на преходния период се прилага законодателството на държава членка; гражданите на ЕС, които в края на преходния период упражняват доходоносна дейност в О. кралство, но спрямо които на основание Дял II от Регламент (ЕО) No 883/2004 се прилага законодателството на държава членка на ЕС.

Чл. 30, параграф 2 от Споразумението за оттегляне гарантира прилагането на Регламент (ЕО) No883/2004 и Регламент (ЕО) No987/2009 в тяхната цялост дотогава, докато съответната ситуация се запазва непроменена или лицата продължават без прекъсване да са в ситуация, която обхваща едновременно О. кралство и държава членка на ЕС. Следователно лицата, спрямо които в края на преходния период се прилага законодателството на О. кралство или на държава членка, продължават да се ползват от правилата за координация на системите за социална сигурност в пълен обем и след 31.12.2020 г., до края на съответната ситуация.

В случай, че положението на гражданин на ЕС или О. кралство бъде променено след изтичането на преходния период (след 31.12.2020 г.) и той вече не попада в някоя от хипотезите на чл. 30 от Споразумението, то спрямо него няма да бъдат приложими правилата за координация на системите за социално сигурност. По отношение на лицата, които не попадат или вече не попадат в чл.30, се прилага чл.32 от Споразумението, в който е установен принципът на сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди. Частичното прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004 г. е само за целите на сумирането на завършени осигурителни периоди преди или след 31.12.2020 г. по законодателството на О. кралство, респ. по това на държава - членка. Обхванатите лица са граждани на Съюза и граждани на О. кралство, за които преди края на преходния период се е прилагало законодателството

на О. кралство, съответно на държава-членка. Това са лица, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12.2020г. или преди и след 31.12.2020 г. За тези лица при преценката на правото се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

Следователно, ако последният период е британски, започнал и завършил преди 31.12.2020 г., съотв. прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020 г., преценката на правото на ПОБ следва да е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., ако се установи, че България е държава по пребиваване.

Ако последният период е британски и прекратяването на осигуряването във Великобритания е след 31.12.2020 г., както в настоящия случай, а лицето няма български стаж, не може да му бъде отпуснато обезщетение за безработица, тъй като това лице е вече извън обхвата на чл. 30, пар. 1 от Споразумението за оттегляне, а не отговаря на условията за отпускане на обезщетение по българското законодателство.

В случая жалбоподателката е била с осигурена заетост във Великобритания от 17.06.2017г., вкл. през преходния период, до 25.07.2021 г. Със завръщането си в България обаче Р. Б. М. е прекъснала трансграничната ситуация, в която се е намирала в края на преходния период. Последният осигурителен период на жалбоподателката е завършен по законодателството на Великобритания, следователно институцията на О. кралство следва да извърши преценката на правото на обезщетение за безработица, като при необходимост сумира придобитите периоди от лицето преди последната заетост по законодателствата на другите държави-членки. С оглед на това правилно органите на НОИ са посочили, че за да запази статута си на лице по чл.30, пар.1 от Споразумението, жалбоподателката е следвало да упражни правото си на обезщетение за безработица във Великобритания преди прекъсването на трансграничната ситуация, а обезщетението евентуално да бъде прехвърлено за плащане в България.

С прекъсването на трансграничната ситуация след 31.12.2020г. НОИ извършва преценка за правото на обезщетение за безработица по правилата на българското законодателство, т.е. последният период осигурена заетост следва да е придобит по условията на КСО, респ. последното прекратяване да е по правоотношение, регламентирано по българското законодателство, за да се пристъпи към сумиране на осигурителни периоди от Великобритания.

Съобразно изложеното, жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора, следва да бъде уважена претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Б. М. срещу Решение № 1040-21-38/20.01.2022г. на директора на ТП на НОИ - С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-11755-3 от 19.11.2021г.

ОСЪЖДА Р. Б. М. да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: